

Zbigniew Błocki
p.o. Dyrektora
Narodowego Centrum Nauki
ZON.070.4.2023

Kraków, 11-10-2023

Pismo w sprawie złagodzenia zapisów dotyczących "Polityki Narodowego Centrum Nauki dot. otwartego dostępu do publikacji"

Narodowe Centrum Nauki wprowadzając „Politykę dotyczącą otwartego dostępu do publikacji” (zwaną dalej Polityką) począwszy od konkursów ogłoszonych w dniu 15 czerwca 2020 r., miało na celu:

1. podkreślenie, że wydawnictwa nie mogą ograniczać praw naukowców do swobodnego dysponowania rezultatami ich prac,
2. dążenie do wzmocnienia wpływu badań realizowanych przez polskie jednostki naukowo-badawcze,
3. dążenie do zwiększenia widoczności i cytawalności naukowców afiliowanych w polskich jednostkach naukowo-badawczych,
4. dążenie do zapewnienia szerokiego międzynarodowego dostępu do wyników badań finansowanych z krajowych środków publicznych,
5. podkreślenie braku akceptacji dla praktyk związanych z tzw. *double-dipping*, czyli osiągnięcia przez wydawnictwa dochodów z dwóch źródeł środków publicznych.

Jednocześnie, Centrum działa na rzecz zapewnienia, by efekty badań finansowanych przez Centrum, były publikowane w wydawnictwach o zasięgu międzynarodowym, spełniających najwyższe standardy publikacyjne. Wprowadzenie Polityki nie spowodowało zmian w stosowaniu tej zasady, która jest odzwierciedlona w zapisach umowy o realizację i finansowanie projektu badawczego.

Centrum monitoruje zmiany polityki wydawców i ich modeli biznesowych. Analizy wskazują jednoznacznie na radykalizację działań wydawców, którzy w coraz większym zakresie ograniczają swobodę naukowców do dysponowania zaakceptowanymi autorskimi wersjami ich prac naukowych (*Author Accepted Manuscript, AAM*¹).

¹ *Author Accepted Manuscript (AAM)* jest ostateczną, stworzoną przez autora wersją manuskryptu, która

W związku z powyższym oraz z uwagi na problemy zgłaszane przez środowisko naukowe, Centrum wyznacza okres przejściowy do 31.12.2025 r. (dla raportów końcowych złożonych do 31.12.2025 r.), w trakcie którego Centrum wprowadza następujące zmiany w stosowaniu Polityki:

- w przypadku publikacji naukowych objętych Polityką i udostępnionych zgodnie ze ścieżką 1 akceptujemy wszystkie [licencje CC 4.0](#).
- w przypadku ścieżki 2 akceptujemy embargo pod warunkiem, że:
 - preprint tej pracy, od razu po jej opublikowaniu na stronie wydawcy, zostanie udostępniony na licencji CC BY w repozytorium indeksowanym w openDOAR; preprint musi mieć nadany numer PID² (DOI lub równoważny);
 - oraz
 - po upływie embargo wersja AAM zostanie udostępniona w repozytorium indeksowanym w openDOAR.

Kwestia kwalifikowalności kosztów APC³ nie ulega zmianie. Poniesione koszty APC są kosztami kwalifikowalnymi wyłącznie w przypadku prac opublikowanych zgodnie ze ścieżką 1, określoną w Polityce na licencji CC BY 4.0 lub CC BY-ND 4.0 (w uzasadnionych przypadkach) i dla ścieżki 3 określonej w Polityce – CC BY 4.0, CC BY-SA 4.0 lub CC BY-ND 4.0 (w uzasadnionych przypadkach).

W przypadku danych badawczych, oprócz licencji CC0 akceptujemy również licencję CC BY 4.0.

Powyższe stanowisko obowiązuje dla wszystkich dotychczasowych edycji konkursowych, w których została wprowadzona Polityka z wyjątkiem projektów wyłonionych w następujących konkursach międzynarodowych: POLONEZ BIS, konkursach ogłaszanych przez sieci CHANSE, CHIST-ERA oraz ForestValue2 i Biodiversa+, a także konkursach GRIEG, IdeaLab i POLS, finansowanych z Funduszy Norweskich w ramach programu Badania podstawowe.

obejmuje wszelkie zmiany dokonane po recenzji i została zaakceptowana przez czasopismo do publikacji. Inne nazwy: post print, zaakceptowany manuskrypt autora.

² *Persistent Identifier* (PID) jest trwałym identyfikatorem, sekwencją znaków umożliwiającą jednoznaczne i trwałe identyfikowanie obiektu, z którym jest powiązany (powszechnie stosowanym trwałym identyfikatorem jest np. DOI).

³ *Article Processing Charges* (APC) są to koszty opublikowania pracy w otwartym dostępie w czasopiśmie.

NARODOWE CENTRUM NAUKI

Zmiany wchodzą w życie z dniem podpisania niniejszego Pisma.

Zbigniew Błocki
p.o. Dyrektora
Narodowego Centrum Nauki

NARODOWE CENTRUM NAUKI

UL. TWARDOWSKIEGO 16, 30-312 KRAKÓW, TEL. +48123419001, FAX 123419099, E-MAIL biuro@ncn.gov.pl
REGON: 121361537, NIP: 6762429638